

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

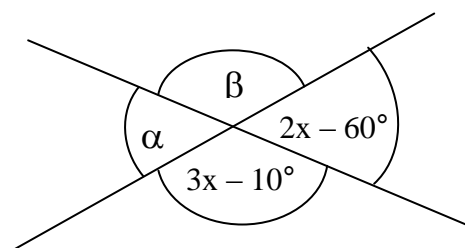
Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Autor:	Mgr. Ivana Kubicová
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika
Vyučovací předmět:	Matematika
Ročník:	9.
Tematická oblast:	Číslo a proměnná
Téma hodiny:	Sestavení rovnic - opakování
Označení DUM:	VY_32_INOVACE_07.13.KUB.MA.9
Vytvořeno:	16. 12. 2012

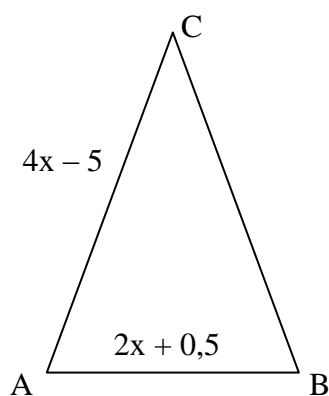
1. Zopakuj si sestavení matematického zápisu a přiřaď k zápisu správný výraz podle vzoru:

číslo x zvětší o 25%	$100x$	zapiš 200% x
číslo x zvětší o 100	$1,25x$	zapiš číslo o 100 větší než x
číslo x zvětší 100krát	$x + 100$	zapiš čtyři třetiny x
číslo x zvětší o jeho čtvrtinu	$2x$	zapiš pět čtvrtin x
číslo x zvětší o 100%	$0,3x$	zapiš 125% x
zapiš třetinu čísla x	$\frac{4x}{3}$	zapiš číslo 3krát menší než x
číslo x zvětší o jeho třetinu	$\frac{x}{3}$	zapiš číslo 2krát větší než x
zapiš 30% z x		zapiš tři desetiny z čísla x

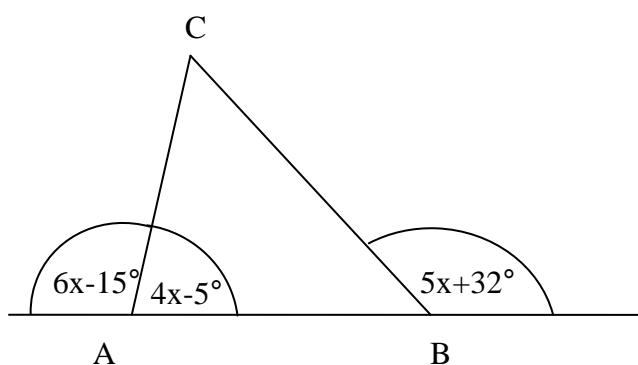
2) Vypočítej pomocí rovnice velikost úhlů α a β :

3) Vypočítej pomocí délky stran rovnoramenného trojúhelníka, je-li jeho obvod 50,5cm

4) Vypočítej pomocí rovnice velikosti všech úhlů v trojúhelníku.

5) Zapiš jako výrazy s proměnnými

A) Petr chtěl přečíst každý den x stran knihy. Kniha byla velmi zajímavá, takže přečetl každý den o 12 stran více.

a) Kolik stran přečetl za týden? _____

b) Za kolik dní by přečetl knihu o 180 stranách? _____

B) Na výstavu přišlo první den x návštěvníků, druhý den o 115 návštěvníků méně a třetí den jen polovina lidí, co první a druhý den dohromady.

a) Kolik lidí přišlo celkem za tři dny? _____

b) Jestliže vstupné bylo y Kč, kolik Kč pořadatelé utržili třetí den?
_____

C) Jeden kilogram salámu stál v lednu x Kč. V únoru stoupla cena o 5%.

a) Kolik zaplatil zákazník za y kg v lednu. _____

b) Kolik zaplatil zákazník za y kg v únoru. _____

D) Vstupné do muzea pro dospělé osobu stojí x Kč, pro dítě o 30% méně.

a) Kolik zaplatí třída s y dětmi a 2 učiteli za vstup? _____

b) Kolik zaplatí stejná třída s 2 učiteli, jestliže 2 děti onemocní?
_____

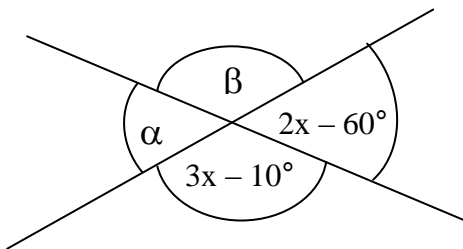
E) Obdélník má rozměry x, y . Každou ze stran zvětšíme o 15cm. O kolik se zvětší obsah nového obdélníku?
_____

F) Tři malíři si vydělali celkem 15 400 Kč. Výdělek si rozdělili podle odvedené práce. Druhý malíř dostal o polovinu více než první a třetí dvakrát více než druhý. Vypočítej, kolik dostal každý z malířů?

1. Zopakuj si sestavení matematického zápisu a přiřaď k zápisu správný výraz podle vzoru:

číslo x zvětší o 25%	$100x$	zapiš 200% x
číslo x zvětší o 100	$1,25x$	zapiš číslo o 100 větší než x
číslo x zvětší 100krát	$x + 100$	zapiš čtyři třetiny x
číslo x zvětší o jeho čtvrtinu	$2x$	zapiš pět čtvrtin x
číslo x zvětší o 100%	$0,3x$	zapiš 125% x
zapiš třetinu čísla x	$\frac{4x}{3}$	zapiš číslo 3krát menší než x
číslo x zvětší o jeho třetinu	$\frac{x}{3}$	zapiš číslo 2krát větší než x
zapiš 30% z x		zapiš tři desetiny z čísla x

2) Vypočítej pomocí rovnice velikost úhlů α a β :

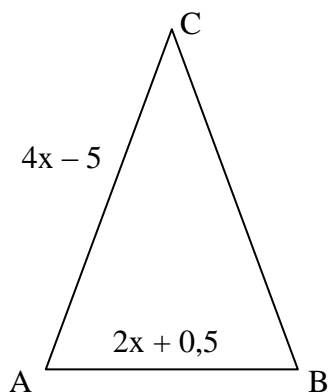

$$3x - 10^\circ + 2x - 60^\circ = 180^\circ$$

$$x = 50^\circ$$

$$\alpha = 40^\circ \quad \beta = 140^\circ$$

3) Vypočítej pomocí délky stran rovnoramenného trojúhelníka, je-li jeho obvod 50,5cm

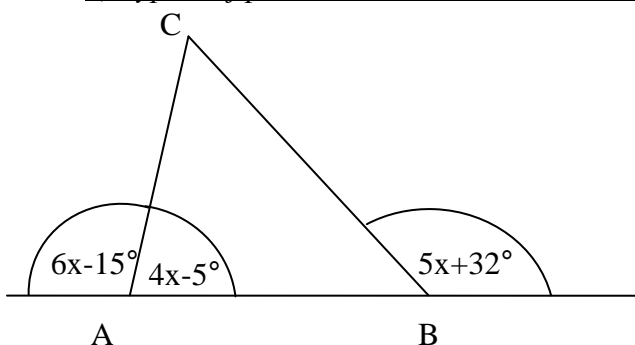

$$2(4x - 5) + 2x + 0,5 = 50,5$$

$$x = 6$$

$$a = b = 19\text{cm}; c = 12,5\text{cm};$$

4) Vypočítej pomocí rovnice velikosti všech úhlů v trojúhelníku.

$$6x - 15^\circ + 4x - 5^\circ = 180^\circ$$

$$x = 20^\circ$$

$$\alpha = 75^\circ \quad \beta = 48^\circ \quad \gamma = 57^\circ$$

5) Zapiš jako výrazy s proměnnými

A) Petr chtěl přečíst každý den x stran knihy. Kniha byla velmi zajímavá, takže přečetl každý den o 12 stran více.

a) Kolik stran přečetl za týden? $7 \cdot (x + 12)$

b) Za kolik dní by přečetl knihu o 180 stranách? $180 : (x + 12)$

B) Na výstavu přišlo první den x návštěvníků, druhý den o 115 návštěvníků méně a třetí den jen polovina lidí, co první a druhý den dohromady.

a) Kolik lidí přišlo celkem za tři dny? $x + x - 115 + (2x - 115) : 2$

b) Jestliže vstupné bylo y Kč, kolik Kč pořadatelé utržili třetí den?

$$y \cdot (2x - 115) : 2$$

C) Jeden kilogram salámu stál v lednu x Kč. V únoru stoupla cena o 5%.

a) Kolik zaplatil zákazník za y kg v lednu. $y \cdot x$

b) Kolik zaplatil zákazník za y kg v únoru. $y \cdot (x + 0,05x) = 1,05xy$

D) Vstupné do muzea pro dospělé osobu stojí x Kč, pro dítě o 30% méně.

a) Kolik zaplatí třída s y dětmi a 2 učiteli za vstup? $0,7xy + 2x$

b) Kolik zaplatí stejná třída s 2 učiteli, jestliže 2 děti onemocní? $0,7x(y - 2) + 2x$

E) Obdélník má rozměry x , y . Každou ze stran zvětšíme o 15cm. O kolik se zvětší obsah nového obdélníku?

$$(x + 15)(y + 15) - xy$$

F) Tři malíři si vydělali celkem 15 400 Kč. Výdělek si rozdělili podle odvedené práce. Druhý malíř dostal o polovinu více než první a třetí dvakrát více než druhý. Vypočítej, kolik dostal každý z malířů?

1. malíř x

2. malíř $x + 0,5x$

3. malíř $2(x + 0,5x)$

$$x + x + 0,5x + 2(x + 0,5x) = 15\,400$$

$$x = 2\,800$$

První malíř dostal 2 800Kč, druhý malíř dostal 4 200Kč a třetí malíř 8 400Kč.